

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 7.

V Ljubljani, dné 4. aprila 1901.

Leto XIV.

Hujskanje proti duhovščini.

Par let je minulo, kar je še ob vsaki javni priliki kdo povzdigoval zasluge slovenske duhovščine. Vina so popili na njeno zdravje tisti, ki sedaj kriče proti njej, toliko, da bi se dobro godilo vsakemu, kdor bi ga imel. Če je par učiteljev sedlo za mizo, pri kateri je sedel duhovnik, brž je kdo povzdignil svoj glas in v daljšem govoru napijal slogi med učitelji in duhovniki slaveč pri tem, kolikega pomena je duhovščina za narodno vzgojo. Če se je ob kakih javnih prilikah kaj duhovnikov vdeležilo kake slavnosti, ni bila nobena stvar tako gotova, kakor nazdrav duhovščini. Sam dr. Tavčar je večkrat brusil svoj jezik ob takih zdravicah. Naše ozračje je še vse nasičeno teh slavospevov, ko se je duhovnikom v slovesnih besedah zatrjevalo, da je samo cerkev rešila naš narod gotovega propada, da je duhovščina vedno stala na braniku za narodne svetinje, da bi brez duhovščine že ne bilo več slovenskega naroda.

In danes? Same psovke, samo, podlo zmerjanje, sami napadi! Slovenska duhovščina je ostala tista, kot je bila nekdaj, samo času primerno se še tesneje oklepa ljudstva in mu skuša pomagati. To uči, kar je učila prej, tako svetuje, opominja, kakor je nekdaj, in vendar je nastal tak razloček med prejšnjim in sedanjim časom. Prejšnji čas je bil čas hinavščine! Sram jih bodi, ki so preje lazili kot pohlevni kužki za slovenskimi duhovniki, in so se sedaj pokazali, da so divji volkovi!

Po pravici lahko rečemo, da smo veseli, ker je vendar tista umazana in podla hinavščina, ki je svoj čas ostrupljala vso našo javnost, nekoliko prenehala. Žalibog, da ne popolnoma. Ze sedaj bi moralo biti pravzaprav vsakemu človeku, kdor ima svojo pamet vso skupaj, do pičice jasno, kam vodi ta divji boj proti slovenskim duhovnikom. Kakor pa kažejo razmere, jih je vendar še cela vrsta, ki tega ne umevajo. Da se je v prejšnjih časih vjelo mnogo preprostih ščinkovcev, ki so trdili, da ni liberalcev in brezvercev med nami, ni čuda; toda še dandanes je več takih možičkov, ki trdijo, da se ne gre za vero in proti veri, ki pravijo, da je ves boj le nekakšna osebna igrača in pri tem nekoliko sramežljivo, toda vedno gotovo ob vseh javnih bojih stopajo na stran liberalnih kričačev. Večkrat čujemo o marsikom: ta sicer drži z liberalci, toda je krščanski človek. Recimo, da je res; potem pa moramo tudi reči, da ga drži poleg lastne nerazsodnosti na krivi poti tista hinavščina liberalne stranke, katere je še velik in sicer najvažnejši del ostal. Vkljub temu, da pišejo grdo, kot bi izdelali vse razrede kladarske šole, še vedno pri tem otrešajo hinavščino in še vedno dobé usmiljenja vredne možičke in ženice, ki se dajo zapeljevati njihovim zvijačam.

Vedno še namreč trdijo liberalci, da se njihov boj ne tiče vere. Tako piše »Soča«, tako pravi v nepopisno podlem hinavstvu »Slov. Narod«, tako kriči tudi »Gorenjec« in »Rodoljub«. Ta »Rodoljub«, ki je namenjen kmečkemu ljudstvu, je postal zadnji čas tako neumen, da se mu mora vsak pameten človek smejeti. Ker misli, da na golo brezverstvo

ne bo vjel dovolj ljudi, zato pa laže, da pišejo duhovniki vanj. Kdor mu to verjame, je še za norišnico prenor. V tisti sapi, ko taki listi z gnojnico polivajo slovenske duhovnike, vpijejo, da nimajo nič proti veri.

To je treba razbiti. Tako umazanega hinavstva ne smejo uganjati liberalne propalice z našim ljudstvom. Vsak katoličan vé, da katoliško vero učé in ohranjajo duhovniki, ki so v zvezi s škofi in papežem. Brez papeža, brez škofov in duhovnikov ni katoliške vere. Kdor ne sprejme njihovega nauka, ni več katoličan in naj pri tem stresa hinavščino, kolikor mu drago. Kaj ukazuje vera, kaj spada med verske stvari, nima o tem govoriti ne dr. Tavčar, ne Hribar, ne Slanc; o tem mora vsak katoličan poslušati svoje duhovnike, svojega škofa in svojega papeža. Za Kranjce je merodajen ljubljanski škof, za slovenske Štajerce mariborski, za Goričane goriški. Kdor ne uboga njihovih besedi, je tako malo zvest katoličan, kakor je dober tisti otrok, ki ne posluša svojega očeta.

Brez cerkvene oblasti ni katoliške vere. Hinavci so vsi tisti, ki se navidezno še delajo za katoličane, ki pa dejansko nasprotujejo cerkveni oblasti, ki blatijo škofe in zasramujejo duhovnike zato, ker delujejo tako, kakor uče oni in kakor pravi Kristusov namestnik na zemlji, sv. oče. Hujskanja proti duhovščini se drži še mnogo grde hinavščine. Delujmo vsak po svoje, da jo razbijemo. Ko še ta pade, ko se pokažejo sedanji liberalni sovragi v pravi podobi in brez krinke zarezhi njihovo Bogu in veri sovražno lice, potem bo jasen boj za vse, morda celo za sedanje polovičarske cigumigovce.

Škofova beseda o našem političnem gibanju.

Boj, kateri se bije pri nas, je ne le političen in gospodarski boj, ampak je prav verski boj. Da je temu tako, nismo krivi mi, ampak oni, ki so z bojem proti katoliški cerkvi nas prisilili k odločnemu odporu. Mi ne delamo samovoljno, ampak v svesti si svoje dolžnosti.

Od nasprotne strani se nam podtikajo najhujše hudobije, in kaj radi se nasprotniki izgovarjajo s tem, da se upirajo le našim neopravičenim težnjam. Zlasti proti ljubljanskemu knezoškofu se z obrekovanjem in podtikanjem premnogo greši. Liberalci skušajo z osebnimi napadi in z grdenjem njegovih čistih namenov zbegati ljudstvo. Zato navajamo danes iz obširnega njegovega pisma do vse duhovščine ljubljanske škofije nekaj mest, ki so po-

membna za širšo javnost. Presv. knezoškof razpravlja obširno o vsem delovanju duhovnikov v cerkvi in izven cerkve, in se pri tem dotika na več mestih tudi vprašanj, katera so odločilna za politično delovanje.

I. Katoliški shod

O katoliškem shodu in o resolucijah, sklenjenih na njem, pravi ljubljanski knezoškof:

„Resolucije katoliškega shoda so naš katoliški program za strogo cerkveno, pa tudi za družabno življenje in delovanje. More se sem ter tje kaki točki prigovarjati, morejo se posebno gledé izpeljavanja poroditi razne nasprotne misli tudi med najboljšimi katoliškimi možmi: kdor pa nasprotuje shodu in zametava njegove resolucije načeloma, ta ne stoji več na krščanskih tleh. More sicer biti veren in tudi spolnjevati svoje krščanske dolžnosti, toda delovanje njegovo je protikrščansko, akoravno on tega ne bi uvidel.

„Tudi za poslanca, katerim hočemo mi svoje glasove dati in jih ljudstvu za zastopnike priporočati, je ta katoliški program merodajen. Kdor ga pobija v celoti ne pa samo v kaki točki, ne še dovolj razbistreni in dognani, naš poslanec biti ne more.“

II. Državnozbornske volitve

O zadnjih državnozbornskih volitvah pravi presvetli g. knezoškof:

„V ogromni večini ste svoje duhovske dolžnosti pri volitvah dobro spoznali, pa jih tudi neustrašeno spolnjevali. Prebrali ste ljudstvu in deloma tudi razložili moj dotični pastirski list, v katerem sem hotel našim vernikom pokazati pomen volitev, pa tudi Vam označiti pravec, v katerem delujete. Vi ste me razumeli, pa ste se trudili in znojili posebno zunaj cerkve, kjer ste sami sklicavali shode ali vsaj pomagali našim krščanskim inteligentnim možem, ki so hoteli ljudstvo poučiti, in ste hodili od vasi do vasi, od hiše do hiše, da se ljudje ne bi premotili od sladkih prijateljev v ovčji obleki. Mnogo ste trpeli ne le telesno ampak še več dušno, ker so Vas neprijatelji krščanskega napredka tako grdili, črnili, opravljali in obrekovali v govorih in po strupenih časopisih.

„Britkosti vseh Vas sem tudi jaz nosil. Prosil sem Boga, da Vam podeli junaške potrpežljivosti, in radoval sem se, ko sem se spomnil besedi našega Zveličarja, ki nam je rekel, da nas bo svet, dokler bomo Njemu zvesti v njegovem duhu delovali, preganjal, kakor je Njega, in da nas svet ne bi preganjal, ko bi bili od sveta, namreč napojeni z njegovim duhom, ne pa z duhom Jezusovim.

„Odkritosrčno povem: včasih se me je lotila misel, da li ne gremo predaleč, da li se preveč od cerkve ne oddaljujemo, da li se nismo vendarle preveč v družabno, posebno volivno gibanje vtopili? Res, ko bi bile okolnosti navadne, nevarnosti za naše krščansko ljudstvo obične, bi se bili mogli bolj omejiti. Ali, ko sem opazil, kaj dela nasprotnik, kako hodi od vasi do vasi, kako skuša lažnivi in zapeljivi volivni katekizem vtihotapiti v najzadnjo kočo, kako povsod trosi in vsiljuje obrekljive svoje liste, nisem se mogel obraniti prepričanju, da mi duhovni nismo nič preveč storili, ampak da smo bili kar naravnost dolžni v volivni borbi vse m o g o č e storiti. Ko ne bo zapeljivcev, oseb ali časnikov, po hišah in vaseh, bomo pa tudi mi bolj v cerkvi in doma ostajali.

„Sedaj ste se izvežbali; sedaj veste, kateri gospodje in kje ste dobro delali, kateri in kje pa še važnosti volivnega gibanja niste spoznali: iztega se učite in pripravljajte za prihodnje deželnozborske volitve.“

(Konec sledi.)

Značaj.

V Korintu na Grškem je živel nekdanj moder, pa obenem zelo čuden mož, Diogen po imenu. Sokratovo načelo, da mora človek imeti kolikor mogoče malo potreb, je gnal tako daleč, da je postal že smešen. Nosil je dolgo brado, raztrgan plašč, na hrbtu pa velikansko bisago, kamor se je dalo marsikaj spraviti; stanoval je v velikem sodu. Leseno posodico, ki je doslej pil iz nje vodo, je tudi vrgel od sebe, ko je videl nekega dečka piti iz perišča. Aleksander Veliki je želel videti tega čudaka ter je šel z velikim spremstvom k njemu. Diogen ravno sedi pred svojim sodom ter se greje na solncu. Ko zagleda ono množico, se sklone nekoliko pokoncu. Aleksander ga prijazno pozdravi, se precej dolgo prijazno pogovarja z njim ter je prav zadovoljen z njegovimi duhovitimi odgovori. Nazadnje ga vpraša: »Ali ti morem storiti kakšno uslugo?« — »Seveda — odvrne modrijan — pojdi mi nekoliko s solnca, da mi ne boš delal sence.« Nad temi besedami se Aleksandrovi spremljevalci na glas zasmejejo, on pa se zabrne k njim in pravi: »Če bi ne bil Aleksander, hotel bi biti Diogen.«

Kaj je neki Aleksandru, ki je premagal in podjarmil toliko sveta, tako ugajalo na onem čudnem modrijanu? Njegov značaj. Diogen se je ravnal po določenih načelih, ki so se mu pač zdela dobra in prava; držal se jih je brezpogojno, niti za las se ni umaknil od njih. Nekokrat je ob belem dnevu hodil s svetilko po ulicah. »Kaj pa iščeš?« ga je vprašal neki Korinčan. »Môž iščem«, je odvrnil

Diogen; mislil si je pač značajne može, kajti drugačnih je bilo v Korintu dosti.

Kaj so pa značaji tako redki na svetu? In kaj je sploh značaj?

Grki imajo za ta pojem besedo karakter. Ta pomenja prvotno nekakšno zarezo, zaseko, kovanje, pismeno znamenje, potem pa kakšnemu predmetu lastne znake. Na človeka prenešena pomenja ta beseda prevladujoče, stalno mišljenje, v kolikor se kaže v besedah in dejanju. Izraz karakter so privzeli tudi Latinci, Nemci in mnogo drugih narodov; mi pa imamo zanj precej dobro besedo: značaj. Značaj imenujemo torej notranje razpoloženje človekovo, ki ga navaja, da se v svojem mišljenju, delovanju in nehanju ravna po gotovih načelih, ravna v vsakem položaju, tako da ga nobena vnanja izprememba ne more spraviti na drugačna pota. Kdor o stvareh in dogodkih sodi po določenih in neizpremenljivih načelih in se tudi v dejanju ravna po njih, tisti ima značaj, je značajen. Če so tista načela prava, resnična in dobra, je dober, če pa ne, slab značaj. Kdor se v svojem mišljenju in delovanju ravna po trenutnih razmerah in okoliščinah in svoje mišljenje in delovanje izpreminja po izpremembah onih razmer, tak je neznačajnejš, veternejak, ki plašč obrača po vetru.

Naša narava je zaradi izvirnega greha nagnjena k hudemu, zato smo slabi značaji lahko brez vsakega truda. A potruditi se moramo, da bomo dobri značaji, kajti le to je dostojno in vredno človeka.

Burski ujetniki.

Od sv. Helene, Ceylona in Južne Afrike prihajajo poročila o položaju ujetih Burrov. Važno je, da angleška cenzura ne pripusti nobenega poročila o zdravstvenem stanju ujetnikov. Zanimalo bo vsakega prijatelja Burrov, ako povemo, da Buri v ujetništvu pridno skrbé za vzgojo svojih otrok. Dasi nimajo mnogih učnih pripomočkov, vendar so si napravili nekake šole za silo. V Deadwoodcamp so napravili burski ujetniki velike šotore, v katerih najst burskih učiteljev poučuje 400 mladih Burčkov. V Broadbottomcamp poučuje pet učiteljev 250 dečkov. V Deawoodcampu je veliko pomanjkanje vode. Tako na sv. Heleni, kjer je sedaj v teh dveh taboriščih okolu 4600 Burrov. Uprav grozna so poročila o ujetih burskih ženah in otrokih v Južni Afriki. Materam Angleži ne dajo zadostne hrane in dojenčki umirajo lakote. Za te reveže so Nemci do 22. marca nabrali 38.000 mark, mala Švica je v štirih mesecih nabrala 140.000 frankov.

• Listek. •

Vstajenja dan.

(Po Kümnelnu prosto priredil Lovro.)

Priroda se je prebudila iz zimskega spanja. Njene moči, ki so se zdele kakor izumrle, so se jele gibati v toplih žarkih pomladnega solnca. Skoro vidno je vse klilo, brstelo, hitelo v cvetje; kakor prerobjeno se je vse gibalo, presnavljalo in dobivalo življenje. Priroda je obhajala — vstajenje.

Bilo je velikonočno soboto. Ia tedaj se je tudi Cerkev pripravljala na vstajenje, na obnovitev onega dejanja Odrešenikovega, ki je pred devetnajstimi vekmi prerodilo svet, ulilo zamrlim močem novega življenja ter dvignilo vesoljno človeštvo iz težkih okov grešnega suženjstva v zlato svobodo otrok božjih.

In ljudje? Nekaj jih je umelo in porabilo veljavni cerkveni čas. A drugi? — Koliko se jih neče udeležiti tega vstajenja! Padli so, a nečejo vstati, marveč se prostovoljno pogrezajo globlje in globlje. Koliko bede, koliko nesrečnih, žalostnih dni so si ljudje krivji sami, ker nečejo iskati pomoči v živem krščanstvu, nečejo dejanski živeti po krščanskih načelih, ki edina prinesó pravo srečo tudi že na tem svetu.

Med zadnjimi je bila tudi družina tovarniškega delavca Petrina. Vesela vest blagodejnega vstajenja pri njej še ni našla odmeva. Žena je stala ob mizi in likala za moža srajco; poleg nje sta sloneli dve deklici ter žalostni zrla mater, kako se ji je zdaj pa zdaj utrnila solza ter kanila na vroči gladilnik, kjer je cvrketajoč izhlapela. Mož, še mlad in krepak, pa je stal pri oknu ter upiral svoje mračne oči na cesto in onstran ceste.

Bila je ta družina uboga v najhujšem pomenu — po lastni krivdi. Za trpljenje in potrpljenje iz ljubezni do Boga ni imela zmisla, varčevosti tudi ni poznala. Da bi bil le eden vedel, kaj je potrebno in kaj odveč, pa bi bilo šlo; toda bila sta oba lahko miselna kar se je dalo ter se zanašala na srečo, boljše čase in sorodnike. Zato je gospodarstvo šlo rakovo pot. Napravila nista ničesar, popravila tudi ne; kar sta kupila, nista plačala, temveč brezumno delala dolg. To pa je za gospodarstvo, ki ravno nese za vsakdanje najnujnejše potrebe, prvi korak v — propast. Zadnje leto sta vrhutega še padla v krepplje brezdušnega odrtnika, ki ji jima je posodil petdeset kron ter terjal na mesec od njih po pet kron. Nabrli so se tudi drugi dolgovi, zaupanje pri ljudeh

je izginilo, zato ni čuda, da se v takih razmerah nista mogla veseliti življenja.

In veselje je res zapustilo ono hišo. Nema zavest lastne krivde, očitajoča vest, neredno življenje, narasli dolgovi, pičli zaslužek, potem še vrhutega pomanjkanje blagoslova božjega in srčnega miru — to poruši sleherno gospodarstvo.

Da je poleg vsega manjkalo blagoslova božjega, to je bilo še najhujše. Dasi sta se oba zavedala sv. jih napak, čutila, da bi morala živeti drugače, vendar nista imela v sebi toliko npravne moči, da bi krenila v drug tir. Vpliva na vse življenje, ki ga mora imeti krščanstvo, da se pokaže njegov uspeh, tistega vpliva pri njima to ni imelo. Zato ni bilo veselja pri njunem delu, zato ni bilo blagoslova pri hiši.

Veliko soboto je beda priklopela do vrhunca.

Bogati odrtnik je dolg odpovedal, trgovec, kjer sta jemala blago, ju je za plačilo tožil, sorodniki so jima pokazali vrata: in to po pravici, ker so jima že dostikrat pomagali iz zadrege, ta dva pa le nista hotela priti k pameti. Kam drugam obrniti se nista mogla, ker je že vsakdo vedel, da ne plačujeta svojih dolgov. Kdo bi dal takemu?

Bilo je pač še nekaj kron v predalniku; toda kako naj bo človek vesel denarja, ki je že takorekoč lastnina upnikova. Ravno tako je, kot bi neka nevidna tuja roka počivala nad njim ter grenila človku veselje. In jutri je velikonočna nedelja! Koliko bi bilo potreba za tak dan, da bi bilo veselje popolno! Kaj naj mož začne? Tako ne more iti dalje. Sila trka na vrata. Prišli bodo ter jima zarubili in pobrali še to, kar imata.

»Ustrelj se!« je svetoval skriven glas nesrečnemu Petrinu, ko je jezen na ves svet stal pri oknu in nemirno bobnal s prsti po steklu.

»Pojdi k socialdemokratom!« je vabil drug glas.

»Ne bodi neumen«, ga je bodril tretji; »ne delaj si nepotrebnih skrbi. Bo že jutri kako drugače, čakaj, naj pride, kar hoče. Obesiti te še ne morejo.«

Prav na dnu srca pa se je zganil tajen glas ter šepetal: »Pomagaj si sam, in Bog ti bode pomagal. Boga si pozabil, zato je tudi on tebe zapustil. Vrni se v njegovo naročje, izroči se njegovemu varstvu — in — «

»To je reš«, zamrmra Petrin napol glasno.

»Kaj si dejal?« vpraša žena in preneha z likanjem.

»Nič!« odvrne mož nejevoljen in tuhta naprej.

»Pomagaj si! To se kaj lahko reče. — Teda kako? Kje naj se lotim?« Tako misli dalje. Ozre se na cesto. Ondi se zbirajo otroci, ogledujejo svoje pirhe, trkajo z njimi ter se živahno pogovarjajo, kakšne kolače imajo doma, kako so zjutraj nosili

blagoslovljeni ogenj; večji vedó povedati, kako so popoldne dekleta hitela z »žegnom« domov, da so fantje naredili čez pot preprego, da bi katera prevrnila jerbas. — Odrasli hité semintja. Vse je resnih, a zadovoljnih obrazov. Sreča, velikonočno veselje sije vsem iz oči. A on, Petrin? Zanj ni veselja! Zopet ga začne grabiti srd. Zakaj naj ravno on živi tako pasje življenje. — Oči mu plovejo dalje, onstran ceste k hiši božji. Ondi vidi ljudi hoditi noter in ven.

»Vidiš, sam si kriv!« šepeta zopet tajni glas na dnu srca. »Poglej druge, kako izpolnjujejo svoje dolžnosti. Zato se jim boljše godi kot tebi. Zdajle opravljajo v cerkvi svojo velikonočno izpoved. Kaj pa ti?«

»Tega bi bilo res najprej treba«, zašepeta mož; »potem bi počasi prišlo že tudi drugo.«

Zamišljen sede na bližnji stol.

»Ce bi zopet enkrat šel k izpovedi; saj mora za Velikonoč tako iti vsak kristjan«, misli sam pri sebi. »Morebiti bi nazadnje postal vendarle drug človek; začel bi varčevati, božji blagoslov bi zopet prišel v hišo...«

Brzo vstane, obleče suknjo ter se pripravi za odhod.

»Kam misliš iti?« vpraša žena.

»Bom povedal potem, ko pridem nazaj«, odgovori. Kmalu je v cerkvi. Poklekne v najbolj temen in skrit kotiček. Vedoč, da je pred izpovedjo najprej treba poklicati sv. Duha na pomoč, stori to z veliko vnemo. Potem se zamisli v prošlo življenje — in sramoval se ga je; občutil je nad njim resnično kesanje.

»Sedaj mora postati drugače!« mu prikipi iz duše trdni sklep. Potem gre k izpovednici. Drugi ljudje ga začudeni gledajo. Petrin je bil redek gost na tem kraju. Ko pa vidijo njegov resni obraz, občutijo natihem veliko veselje.

Zatopljen v gorečo molitev stoji v vrsti. In tudi tisti, ki ne zna dobro soditi po vnanjem notranjosti ljudi, je lahko uvidel: temu je resnoba.

Na nasprotni strani izpovednice je v vrsti slonel nekdo, ki je vidoma izkušal obrniti svoje oči od našega molivca kam drugam.

Bil je odrtnik, ki je dobil Petrina v svoje mreže. Da bi enkrat — tako je dejal — imel mir pred svojo ženo, je danes prišel v cerkev, da opravi to nadležno izpovedovanje. Po njegovih mislih je bilo to tako nepotrebno. Kajti velikih hudobij nima nad seboj, majhnih napak se pa tako nihče ne ubrani. Zato bi bil tudi tedaj opravil izpoved kakor kakšno drugo opravilo, da bi bil le zopet imel mir za eno leto. Ko pa opazi Petrina, ki je ves plašen prišel k izpovednici, ko potem ogleduje njegovo obnošeno suknjo, njegov upadli in temni obraz — bede in

nesreče žalostno podobo, in vidi, kako skesano in zbrano moli, tedaj se začne v njegovem srcu nekaj tajati. Skrita iskrica usmiljenja s sobratom se je vnela in zaplapolala; podnetila, razpihala jo je milost božja.

»Tega imaš tudi na vesti«, je govoril komaj slišno, a vendar dovolj jasno neki glas v odrtnikovem srcu. »Četudi je sam precej zakrivil svojo nesrečo, imaš vendar ti najmanj polovico krivde.«

In oči mu niso hotele več s Petrina; misli, ki so mu silile v dušo ter ondi budile boljša čuvstva, se niso dale več otresti. Ko je prišla vrsta nanj, še ni hotel iti v izpovednico; pustil je naprej moža, ki je čakal za nim, in ravnotako naslednjega, dokler ni ostal najzadnji.

Petrin je pokleknil pred duhovnika ter se odkritosrčno obtožil svoje lahkomiselnosti, svojega brezbožnega življenja in kar se je držalo na njem. Resen, toda mehkega in vdanomirnega pogleda je po precejšnjem času zapustil dušnega sodnika. Potem pa je še dolgo molil in obnavljal svoje sklepe. Po odmoljeni pokori je dejal sam pri sebi: »Hvala Bogu, začetek je storjen; če bom še nadalje storil, kar je v moji moči, mi tudi gospod ne odtegne svojega blagoslova. Najhujših vezi sem prost; drugo naj le gre svojo pot, mi bo že Bog pomagal, da se enkrat izkopljem iz večjih dolgov«. In premislil je natanko, kje in kako bo zanaprej varčeval in kakšnega reda se bo držal.

Medtem pride na vrsto tudi — odrtnik. Dolgo se je mudil v izpovednici; milost božja je zmagala; tákrat je slušal resen opomin svoje vesti ter brez vseh okoliščin odkrito razodel izpovedniku svoje krivice. Treba je bilo dolge obravnave zaradi povračevanja, in končno sta se dogovorila, da čez osem dni zopet pride, medtem pa vrne po krivem pridobljeno blago, kolikor mu bode mogoče; potem šele dobi odvezo.

Resničen čudež je, če se skupuh in odrtnik zares izpreobrne; tukaj se je zgodilo tako.

V tem Petrin vstane in gre iz cerkve. Še enkrat ponovi v srcu: »Pomagaj si sam, in Bog ti bode pomagal. To naj bo odslej moje vodilo«. Tu mu nekdo potrka na ramo. Bil je odrtnik.

»Ali nisi prej želel govoriti z menoj?« vpraša tako prijazno prestrašenega Petrina, da je ta nehoté pritrtil na vprašanje. Kar sta se še potem na odrtnikovem domu pogovorila, je v malo besedah povedano: dolžno pismo sta raztrgala, češ, da je dolg že tako poplačan z obrestmi, in nazadnje je poboljšani odrtnik dal strmečemu Petrinu še toliko denarja kot brezobrestno posojilo, da je ta lahko pokril vse ostale dolgove.

Petrin bi bil najrajši zavriskal od veselja. V dveh urah se je toliko izpremenilo. Storil je začetek, in Bog mu ni samo odpustil grehov, ampak ga je še povrh rešil njegovih dolgov. Prost, prost! je odmevalo v njegovih prsih, ko je brzih, lahkih nog prihitel domov.

Da je tudi ženi bilo tako všeč, mi ni treba dostavljati. Rada ga je ubogala in se popolnoma strinjala z njim, da zanaprej začne drugačno življenje.

Drugo jutro so vsi skupaj šli k »vstajenjau« po popoldanski službi božji pa so se napravili na izprehod v na novo se oživljajočo prirodo. In še nikoli se jim svet ni zdel tako lep, še nikoli niso tice tako lepo pele kot ta dan. Velikonočno nedeljo so s prirodo in sv. cerkvijo v resnici praznovali — vstajenja dan.

Prodal in kupil.

(Črtica iz življenja pijancev. — Zapisal Lovro.)

Bilo je na sv. Mihaela dan. V bližnjem trgu je takrat semenj. Zbere se večinoma zelo veliko semnarjev, ker je ob tem času precej pridelkov za prodaj in je obenem treba marsikaj nakupiti za bližnjo zimo. Ravnokar je odzvonilo poldne; ljudje so se jeli razhajati.

Omahovač je bil tudi v semnju. Prodajal je prašiča, da bi za skupiček nakupil otrokom in ženi obleke in obuvala za zimo. Prodajal je žival še dosti lahko in tudi primeroma dobro. Še k usnjarju stopi, da si izbere nekaj podplatov; usnja za urbase in svinjine za podklado ima pa še doma. Blaga za obleko je že prej dobil. Denar je hudo izmetal, ker je kupoval različne stvari. S tem, kar mu je še ostalo, mora hitro domov.

Omahovač je kočar iz pičlo uro od trga oddaljene vasi. Še dosti pameten mož je in dober gospodar; le eno napako ima: kadar pride h kozarcu in ga začne »cukati«, tedaj ne zna domov. Pri tem ima pa eno dobro lastnost, da je pijan precej pohleven in si od žene pusti marsikaj reči, kadar ob takih prilikah pride ponj. — Letos sta imela dva prašiča, katera je skrbna gospodinja dokaj lepo zredila. Enega sta odločila za semenj na sv. Mihaela dan, drugi bo pa še tje do Božiča; takrat ga denejo v dimnik, odkoder bo potem v večjih praznikih prišel na mizo. Ker je trg blizu, je zjutraj žival kar za nogo otvezel in tako gnal v semenj. Ko je odhajal od doma, mu je žena še pčsebej naročala, naj gleda, da bo nekaj denarja še prinesel domov; zlasti pa naj skrbi, da ne bo treba hoditi ponj. »Če te ne bo ob treh nazaj, te bom prišla iskat. In potem —»

Zadnjih besed mož že ni več čul; razumel je pa dobro, kam žena meri. Omahovača sta prijatla, razumeta se kaj dobro; samo kadar nanese beseda na žganje in frakelj, takrat je žena nekoliko ostra v govorjenju. No pa mož ve, da ima kolikor toliko prav, zato ji ne ugovarja dosti; saj tako čuti, da je to njegova slaba stran. —

Komaj je dobro odbilo eno, ko jo Omahovač že maha urnih korakov domov. Danes mora enkrat ubogati svojo ženo. Medtem pride v vas, ki je še četrt ure od njegovega doma. Ondi je gostilna, pred katero je polno voz; iz pivske sobe pa se čuje živahno govorjenje. Tako nekam pusto grlo in prazen želodec ima Omahovač, kaj če bi stopil za trenutek noter in ga hitro izpil en frakelj. Več ga ne bo. Če bi ga k večjemu dva, potem pa gotovo gre hitro naprej. Nekaj ga vleče nazaj; pa saj bo šel tako brz naprej. Gre noter.

Pivci ga veselo pozdravijo in mu mole svoje frakeljne naproti. »Na, pij; vem, da si ga zelo potreben. Saj si gotovo dobro prodal!« Tako in podobno so ga vzeli med se. Preden odpije na vseh zdravje, se že lahko dobro oteča. Potem naroči še sam »glazek ta boljšega«; za povračilo mora zopet drugim napiti. Merica je brž prazna, treba je poklicati drugo; pritem pa človek obsedi.

Ura je šla že na štiri. Omahovač je bil v svojem veselju; čisto je pozabil, kaj mu je žena naročala pri odhodu. Izprva je bil hudo zgovoren; zdaj se mu pa jezik že nekam zapleta, zato rajši bolj molči in počiva sam v sebi. Strašno mokro gleda in spodnja ustnica mu stoji nekoliko preveč naprej. Glava mu leze na prsi, s komolci pa se trdo opira na mizo, da ima več opore.

Mimo oken švigne ženska postava. Pivec, sedeč pri oknu, jo spozna, trene potrenljivo z očmi proti drugim pivcem in črhne: »Omahovaška.« Ti se spogledajo, si mežikajo med seboj in se ozirajo na Omahovača.

Ta je bolj uganil, kot razumel, kaj je. Neke slutnja mu je zašepetala, da gre žena, da zanj ne bo nič kaj dobrega. Za trenutek se skoro iztrezne; napeti izkuša vse svoje moči, da bi bil kdove kako brihten in moder videti, kadar ga žena zagleda.

Tedaj se precej burno odpró vrata in v sobo privrši razkačena žena. »Ti grdoba ti, ali že spet žreš? Ali res misliš, da moraš zmerom sedeti pri žganju? Tule sediš in zapravljaš, doma te pa čaka toliko dela. Klada gnila, kar čisto za nič nisi. Saj res ...«

»Pojdi no pit, Omahovaška!« jo prijazno vabijo pivci, da bi jo malo utolažili. »E, maram zanj; saj ta dosti požre te smrdečije! — Ala, brž domu!« Stopi k možu. Ta ji tudi napije in se hoče pri tem

prijazno nasmejati; a naredi tako skremžen obraz, da je ženo samo silil smeh. Toda jezna, kakor je bila, ni hotela poslušati njegovih prijaznih besed. »Saj boš ti sam lahko požrl!« — in dvignila je pest ter — skoro si ne upam zapisati — tako priložila uhogemu možu, da je revež odletel, butnil ob mizo in ondi več dobil, kot mu je dala roka.

Zdaj se je mož še zakremžil, rekel pa ni ni cesar. Menda je še kaj pričakoval, ker je tako milo in proseče zrl svojo pogumno ženo. In drugi pivci? Ali naj kdo kaj reče? Drezali so se s komolci in smejali.

Nato mu ukaže plačati; potem pa ga prime za podpazuho, napol pčegne izza mize, in šla sta. Dobro, da mož ni imel vse pameti skupaj, sicer bi ga bilo moralo strašno sram biti. Pijanca pa ni sram. Ko prideta iz zakajene sobe pod milo nebo, se mož toliko prebrihta, da more sam naprej. Šel je seveda bolj semintja. Dobro, da so ceste široke, sicer bi za geometrične podobe, ki jih rišejo taki ljudje, ne bilo dovolj prostora.

Usmiljenja je vreden tak človek. A komu se smili? Pijanec na cesti je tako pogosta podoba, da se že nihče ne zaveda, kako žalostno in sramotno je to. Dokler hodi, je že še. Ali kaj tedaj, kedar pade in obleži v blatu kot — živ mrlič! Tedaj mora vsakdo uvideti, da je pijanost bolezen, ki se ji ne more odpustiti, podrtija, ki se ne dá opravičiti, skupna sramota človeškega rodu.

Omahovač je postajal bolj in bolj slab. Ogleдал si je tla enkrat bolj od blizu. Pa o tem naj molčim.

Drugo jutro je Omahovač vstal s težko glavo. Rad bi bil še nekoliko poležal, pa se je sramoval žene. Kako težko je šel na delo!

Sosed ga je videl in takoj spoznal njegov položaj. Hotel ga je nekoliko podražiti, zato mu je rekel: »Včeraj, Omahovač, si pa menda dobro prodajal — potem si pa, kakor s-m ališal, v zameno koj kupil nekaj drugega!«

Omahovač nekaj zamrmra v odgovor ter gre svojo pot. Jezilo ga je in sram ga je bilo, ker mu je žena očitala, češ, da je v semenj on gonil prašiča, nazaj ga je morala pa — ona.

Če bo to Omahovača in druge take omahovače kaj izpametovalo? Težko! —

Političen razgled.

Državni sbor se polagoma giblje. Mnogo se je govorilo o državni žganjarini; malo je manjkalo, pa bi bile Kranjska, Štajerska in Koroška oškodovane za nekaj stotisočakov. Le po prizadevanju dr. Žitnika in drugih poslancev, ki so ga podpirali, ne izgube te tri dežele dohodkov, ki jim pripadejo

vsled tega davka. Novi davek stopi v veljavo s 1. septembrom t. l. Ker bo odpravljena na Kranjskem deželna naklada 60 vinarjev za 1 liter čistega spirita, novi državni davek bo pa samo za 20 vinarjev višji, bo torej pri nas žganje za 40 vinarjev ceneje. — Železnični odsek se je pečal z načrti o novih železnicah; med temi je tudi nova bohinjska železnica, ki bode vezala Dunaj s Trstom. Vse nameravane železnice bodo veljale 470 milijonov kron. Vlada misli delati tudi velike kanale ali vodne ceste, a to večinoma le po Češkem in Galiciji; veljali bi ti kanali do 700 milijonov kron. Precejšen del teh stroškov bodo nosili na svojih ramah tudi slovenski davkoplačevalci, čeprav ne bodo imeli nobenih koristi. — Te dni so se začeli zopet pogajati o takozvani »kvoti«; določiti je namreč treba, koliko naj k skupnim državnim stroškom prispeva naša državna polovica in koliko ogerske dežele. Doslej so bili Ogrji veliko na boljšem, in kakor vse kaže, bodo naše dežele tudi zanaprej škodo trpele. Izmed Jugoslovanov je bil v dotični odbor, ki šteje 10 članov, izvoljen poslanec Povše. — Važen predlog sta stavila in utemeljila poslanca Vencajz in dr. Žitnik, naj namreč prevzamejo dežele zavarovanje zoper ogenj. Da bi se to uresničilo, bi spravili židje marsikak milijonček manj v svoj žep.

Boj zoper krž so pričeli judovski in prostozidarski profesorji na visokih šolah v Budimpešti. To vseučilišče je namreč ustanovila katoliška cerkev, in do zadnjega časa so bila še po vseh šolskih sobanah obešena sv. razpela. Sedaj so pa profesorji sklenili, da se morajo krži odstraniti, in res so to storili. Krščanski dijaki so bili po pravici užaljeni; pričeli so se veliki nemiri. Nekega jutra je prišlo več sto krščanskih vseučiliščnikov na univerzo, in nabili so po vseh sobah preproste lesene krže, potem so pa kakor pravi junaki branili sv. razpela pred sramotnjem. Ves pošten svet je občudoval moško postopanje krščanske mladine. Ogerske gospé so poklonile tem neustrašenim mladeničem prelep lavorov venci s križem v sredi; dijaki so pa sklenili, da ga položé na krsto pokojne cesarice Elizabete. — Oblastva so pozneje ukazala vnovič sneti krže raz stene.

Nemiri na Ruskem. Odkar je vlada ruska sklenila, da potisne vse uporne dijake med vojaštvo, nemiri čedalje bolj rastejo. Bati se je splošnega upora, ker so pričeli poleg dijakov rogoviliti tudi delavci. Ječe so po vseh večjih mestih že prenapolnjene. Na stotine dijakov je zaprtih, višje šole so popolnoma zapuščene. Proti carju se snujejo razne zarote. Na več krajih so našli položene bombe, kjer so pričakovali carja. Pod njegov gradič Carskoje selo pri Petrogradu so naredili rov, napolnjen z dinamitom. Žrtva zarote je bil naučni minister Bozoljepov, katerega so najbrže dijaki spravili s sveta. Neki dijak je trikrat ustrelil na predstojnika »sv. sinode«, t. j. pravoslavne cerkvene oblasti, menda zato, ker je bil izobčen iz pravoslavne cerkve grof Tolstoj zavoljo brezbožnih spisov. — Car je uvidel, da se upor ne bo dal zlahka zadušiti, zato je razveljavil sklep, vsled katerega bi morali uporni dijaki v vojaštvo. Nemirov pa vendar še ni konec.

Zaradi Kitajske so si v laseh druge države. Prav lahko je mogoče, da se vname ob kitajskem

obrežju vse hujša vojna, kakor so jo provzročili »bokserski«. Povod k razporu so dali Angleži. Začeli so graditi namreč postransko črto k železnici, ki drži iz Tientsina v Pekin, a Rusi so se ustavili, češ da je to njihovo ozemlje; Angleži pa niso hoteli odjenjati. Na vse zadnje so se vendar toliko sporazumeli, da naj med obema razsodi nemški nadpoveljnik Waldersee. A težko se mu bo posrečilo, da bi mogel zadovoljiti obe stranki. Tudi med Francozi in Angleži ni posebnega prijateljstva. Francoški vojaki na Kitajskem ne morejo trpeti Angležev, in že v navadi so pri njih klici: Proč z Angleži! Nasprotnika imajo Rusi tudi v Japoncih. Z'asti so si prišli navskriž zadnje dni, ko je korejska vlada vsled ruskega pritiska odslovila japonskega odposlanca. Japonski minister je takoj sklical generale k posvetovanju, a ne ve se, kaj bodo ukrenili. Skoro neverjetno je, da bi se vse mirno poravnalo.

Buri in Angleži še niso jenjali z bojnim plesom. Buri namreč niso vsprejeli premirja, čeprav so Angleži tako iskreno želeli. Angleški pogoji so bili prekruti. Dovolili so sicer Angleži, da bi takoj po končani vojni dobili obe burski državi lastno samoupravo, a v postavočajni zbor bi volili Buri samo polovico članov, in načelnika bi imenovala angleška vlada. Angleži so bili pripravljene plačati milijon funtov štringov odškodnine in pa dovoliti posojilo z nizkimi obrestmi, da se škoda zopet popravi; ne smel bi pa noben Bur brez dovoljenja nositi orožja, zamorci bi imeli iste pravice kakor Buri, in vzdrževati bi morali 50.000 angleških vojakov. General Botha je na te pogoje odgovoril, da jih ne smatra za resne in da se bode bojeval toliko časa, dokler ne izstrelji zadnje patrone. — Sedaj je jasno, da se je Botha le zato pogajal, da bi dobili Buri med tem več časa in si zopet okrepili svoje sile. General Dewet je zbral zopet večje čete ob Senegalu in skuša z njimi nagajati Angležem. Oddelek, ki ga je vodil burski general Delarey, je bil pa te dni nesrečen, kakor pravijo angleška poročila. Angleži so mu ugrabili več večjih in manjših topov, mnogo streljiva, ujeli so 140 vojakov, več so jih pa ubili. Na drugih krajih jih pa tudi Angleži dobé po grbi. Dne 22. marca je 400 Burov zajelo angleški vlak in ga oplenilo; z bogatim plenom so se vrnili Buri zopet v gore. — Kakor se vidi, še ne bo zlepa konca groznemu pobijanju in požiganju.

Nemški prestolonaslednik pride v kratkem za nekaj dni na obisk k našemu cesarju. Pravijo, da ga je cesar sam povabil. Širijo se govorice, da zasnuje ob tej priliki nemški princ nadvojvodinjo Elizabeto, hčer pokojnega prestolonaslednika Rudolfa.

Na Portugalskem še sedaj niso potihnili nemiri. Najete tolpe, ki so napadale samostane in katedrale, se ustavljajo celo vojskim bajonetom. Mnogo je bilo ustreljenih in ranjenih. Vse ječe so prenapolnjene, jetnike morajo spravljati na ladije. Takih razmer se veselé prostozidarji.

Slovenski novičar.

Vesele velikonočne praznike vođi vsem svojim naročnikom in bravcem uredništvo »Domoljuba«.

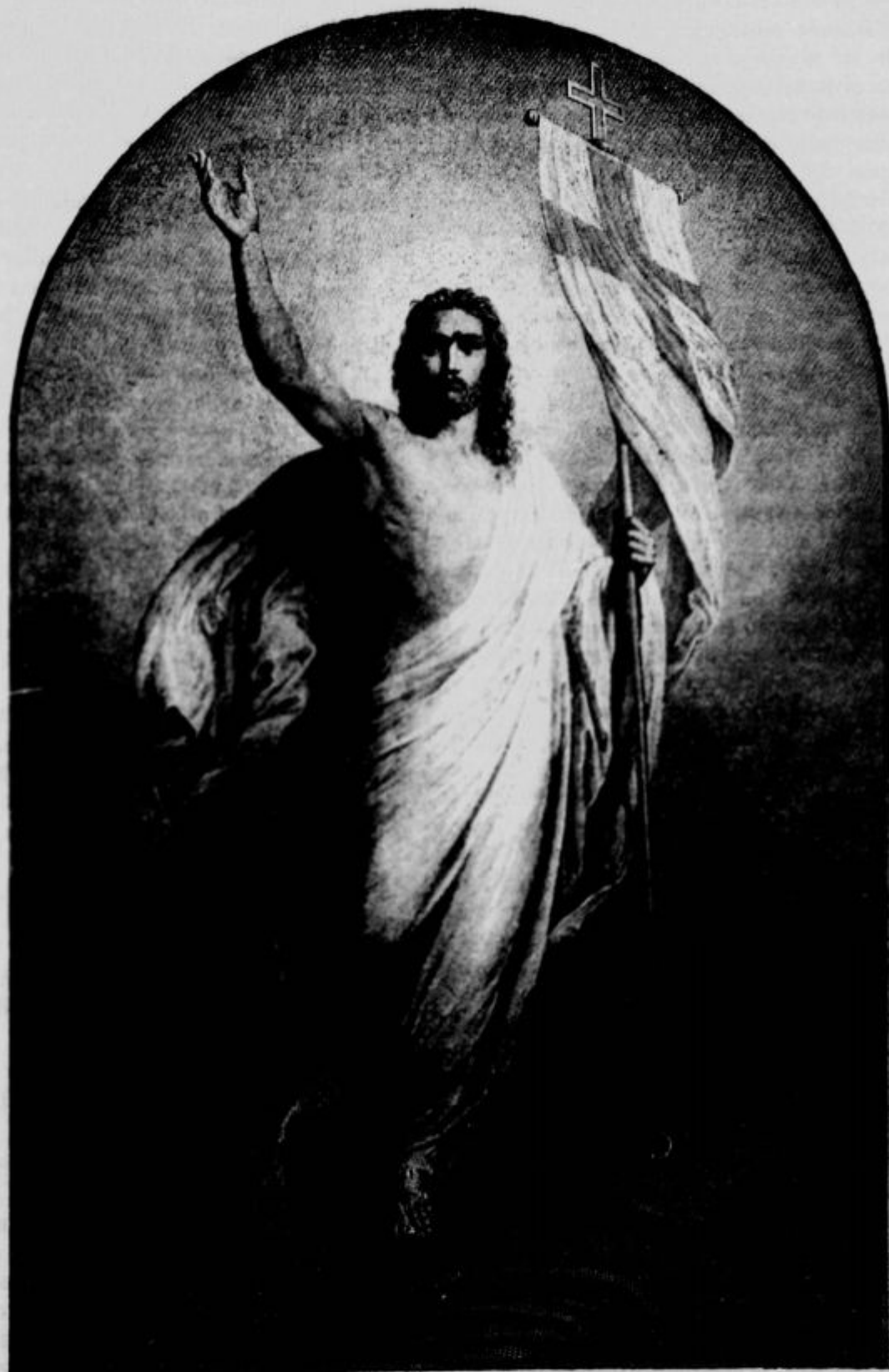
Dr. Tavčarja so vrgli iz jugoslov. kluba — to je najnovejša vest z Dunaja. Zakaj pa? boste vprašali. Prav iz tistega vzroka, zavoljo katerega naši poslanci s tem možem niso hoteli sesti k eni mizi. Na Dunaju hinavščina s krščansko podlago — doma dan na dan v »Narodu« podiranje te krščanske podlage — ta komedija je bila naposled tudi nekaterim tovarišem dr. Tavčarja v jugoslovanskem klubu predebela in postavili so ga pred vrata. Veseli nas, ker se je tako sijajno skazalo, da smo imeli mi popolnoma prav, ko smo pisali, da s takim človekom, kot je dr. Tavčar, noben pošten in krščanski slovenski poslanec ne more sedeti skupaj. Ne vemo sicer še v tem trenutku, kaj bodo storili liberalni tovariši Tavčarjevi — ali pojdejo za njim, ali bodo hinavščino uganjali naprej; to pa vemo, da je glede teh ljudi vsak treznomislec Slovenec na jasnem. Preko njih na dnevni red!

Romanje v Lurdu. Od raznih strani se že oglašajo udeleženci za to romanje. A mnogi bi še radi izvedeli, kdaj se bode vršilo. Za danes moremo le toliko omeniti, da krenemo na pot začetkom meseca avgusta. V Lurdu bomo na veliki Šmaren, takrat ko je ondi tudi največji francoski romarski vlak. Za prenočišče bode dobro oskrbljeno. Če se oglasi nad dvesto romarjev, bomo imeli poseben vlak. Natančnih cen za danes še ne moremo naznaniti. Za vožnjo, hrano in prenočišče je za sedaj cena določena približno tako-le: I. razred K 420, II. razred K 342 in tretji razred K 255. Naj bi se torej hitro oglasili oni, ki menijo udeležiti se romanja. Kdaj in koliko denarja bo treba poslati, bomo naznanili v eni prihodnjih števil »Domoljuba«. Za sedaj naj se udeleženci samo oglasijo, ali pri svojem domačem župniku, ali pa pri č. g. kazoniku dr. Andreju Karlin-u v Ljubljani. — Prilika za romanje je letos izredno ugodna. Naj bi je torej ne zamudil, kdor je namerjal kdaj potovati na svete kraje počastit preblazeno Devico in presv. Srce Jezusovo. Prilika je dana, kdor ima veselje, potuj z nami!

Prvi novi semenj v Grahovem pri Rakeku, kateri se je vršil dne 22. marca t. l., obnesel se je izvrstno. Kljub zelo neugodnemu vremenu prignalo se je do 1200 glav živine, največ lepih volov. Prišli so kupci z Moravskega, Primorskega in od drugod ter kupili lepo število volov. Prihodnji, stari semenj bode dne 17. aprila, kamor zopet pridejo kupci z Moravskega.

Od Kapele pri Radgoni. Ivan Fras, sluga knezoškofijske pisarne v Ljubljani, nam je poslal več knjig

Vstajenje.

časopisov in več izvodov družinske pratike brezplačno. Tem potom se mu bralno društvo v Kapeli pri Radgoni najpristronejšje zahvaljuje.

Zgubil se je Gregor Kališnik z Vranje Peči. Dne 5. marca je šel v Bosno, dne 11. marca se je ločil od tovarišev rekoč: grem domu. A domuga ni bilo. Pravijo, da se mu je zmešalo. Ako bi kdo kaj vedel o njem, naj sporoči župnemu uradu na Vranji Peči, p. Kamnik.

Izpred sodišča. Poročali smo, da je bil Etbh Kristan radi razžaljenja načelnika ljubljanske postaje južne železnice gosp. Guttmana pri ljubljanskem okrajnem sodišču obsojen na 80 K globe. G. Guttman je vložil priziv in deželno sodišče je obsodilo Kristana na 14dnevni zapor z dvakratnim postom vsaki teden.

S samokresem napadla sta 19. pr. m. brata Anton in Martin Pevec hlapca Janeza Lenarčiča v neki gostilni v Beli Cerkvi. Jeden je ustrelil Lenarčiča dvakrat v trebuh. Nevarno ranjenemu je 20. pr. m. dr. Defranceschi odstranil kroglo iz trebuha.

Cujte, kaj dela žganje! V Pišku na Zgornjem Štajerskem so našli dne 10. marca na cesti mrtvega 16-letnega (?) delavca Jan. Pirkerja, pristojnega v Šmartin na Koroškem. Fant se je bil pošteno najedel golaža, potem pa izpil cel liter žganja. Vsed tega se je zgrudil domov gredé mrtev na tla.

Vinska klavzula. Z Dunaja se poroča raznim listom, da je laška vlada z Dunaja že uradoma obveščena, da se vinska klavzula, s katero so imela laška vina neprimerno velikih ugodnosti, v prihodnji trgovski pogodbi z Italijo nič več ne obnovi. — Da bi se to tudi res zgodilo!

Liberalci na Štajerskem. Najbolj umazani list na Slovenskem »Rodoljub« piše, da hočejo liberalci v šmarnskem, kozjanskem in vranskem okraju osnovati liberalne kmečke zveze. Štajerci, ne premišljujete več, ali imate že liberalizem med seboj ali ne, ampak odprite oči in udarite po njem!

Iz Šmarjete se nam piše: Pri občinski volitvi 11. marca je katoliško-narodna stranka sijajno zmagala; ima 19 odbornikov, nasprotna le 5, pa še teh 5 bi se ne bilo vrnilo, da jim ni pomagala škocjanska liberalna garda, ki dela zgago v Šmarjeti pri vsaki volitvi. Slišimo, da bi se radi ločili od šmarješke občine. Bog daj!

Skala na železniskem tiru. Iz Istre se poroča: Pred kratkim se je utrgala velika skala med predorom Matulje-Jurdani ter je z groznim bučenjem prigmela tik železničnega tira. Železniški čuvaj je pravočasno opazil pretečo nevarnost in je v zadnjem trenutku ustavil reški brzovlak, kateri bi v par trenutkih pribučal v osodepolno skalovje. — Pretila pa je še huja nevarnost: visoko v skalovju

se je utrgala druga velikanska skala, ki je pretila da se pogrezne na tir. Brzovjavno poklicani železniški delavci iz Št. Petra, Ilirske Bistrice in Matulj spravili so s težavo skalo s tira, velikansko skalo so pa podložili z drogi. Še le potem je zamogel brzovlak po 3 in pol urni zamudi voziti dalje. Sedaj razstreljujejo skalo, ker drugače je ni mogoče brez škode v nižino spraviti.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Župnijo Selca nad Škofjo Loko je dobil g. Tomaž Rožnik, kaplan na Jesenicah. Šmihel pri Žužemberku pa g. Ivan Zupančič, župnik v Banjloki. — Na župnijo Vojsko je bil dne 7. jan. kanonično umeščen g. Ivan Gnjezd.

Slovenski misijonarji na Nemškem. Čl. gg. Rajtjec, Knific in Gnidovec so se odpeljali na Nemško misijonarit med ondotne naše rojske.

Doktorja vsega zdravilstva sta postala na graškem vseučilišču dne 26. pr. m. kand. med. Anton Brecej iz Župuz pri Vipavi in Just Pertot iz Barkovelj pri Trstu. Iskreno čestitamo vrlima doktorjema!

Romanje na Sveto Goro pri Gorici. Za belo nedeljo se snuje romarski vlak za romanje na Sveto Goro pri Gorici, in sicer z znižano polovično ceno, če se oglasi vsaj 300 popotnikov. Romanja vdeležili se bodo presv. knez in škof. — Odhod v soboto zvečer iz Ljubljane, vrnitev v Ljubljano v nedeljo zvečer. Cena za III. razred sem in tje 3 glj. 50 kr., za II. razred 4 glj. 85. — Kdor se želi udeležiti, naj se oglasi pri vrstarju v frančiškanskem samostanu in voznino plača.

Ogenj v Postojini. V noči od 23. na 24. t. m. je gorela v Postojini hiša g. Lavrenčiča. Ognjegasci so požrtvovalno gasili do ranega jutra. Škoda znaša 12.000 do 24.000 kron. Dvema učiteljicama, ki ste stanovali v hiši, je ogenj napravil 1000 Kron škode.

Ribniški »svedrci« so kupili hišo Karola Prijateljca št. 3 in 4 v Ribnici za 11.000 K. Liberalci pihajo.

V Št. Vidu pri Stičini bode sodišče iz Višnje gore imelo vsak mesec dva uradna dneva.

Arretiran je bil v Lincu Jožef Albin Megušar, ki je pod tujimi imeni ponujal blago in kasiral za tvrdke, katerih — ni. Megušar je menda iz Tržiča. Baje je tudi po Dolenjskem razvijal svoje »delo«.

Nesreča dveh slov. rudarjev na Vestfalskem. V rudniku na Vestfalskem je zasulo delavca Jožefa Kendo iz Bovca. Kenda je delal na Vestfalskem že 13 let. Fr. Janež iz Bovca se je tudi po nesreči strmoglavil v premogovniku na Vestfalskem v globočino in ostal na mestu mrtev.

Kanonična vizitacija in sv. birma se vrši v prvi polovici l. 1901. v naslednjih krajih: I. V dekaniji Litija: dne 28. aprila v Radečah; 29. v Svibnem; 30. v Št. Juriju; 1. maja na Dobovcu, popoldne v Košici; 2. v Polšniku; 3. v Javorju; 4. na Primskovem; 5. vizitacija in slovesnost Marijine družbe v Šmartnem, 6. na Prežganjem; 7. na Jančah; 8. v Štangi; 9. v Kresnicah. — II. V dekaniji Vrhnika: dne 10. maja v Polhovem Gradcu; 11. Pod lipo; 12. na Vrhniki; 17. v Preserji; 18. v Rakitni; 19. v Borovnici; 20. v Hotedršici; 21. v Logatcu; 22. v Zaplani; 23. v Rovtah; 24. v St. Joštu; 25. v Bevkah. — III. V dekaniji Šmarije: dne 2. junija v Šmariji; 3. v Št. Juriju; 4. na Kopanju; 5. v Zalni; 7. na Lipoglavem; 8. na Polici; 9. v Višnji Gori; 10. v Zatičini; 11. v Št. Vidu; 12. obiskovanje podružnic. — IV. V dekaniji Ribnica: v nedeljo 23. junija in posvečevanje župne cerkve na Velikih Poljanah; 24. pri Sv. Gregoriju; 25. v Sodražici; 26. v Loškem Potoku; 27. v Dragi; 28. na Gori; 29. v Ribnici; 30. obisk Nove Stifte; 1. julija v Grčaricah; 2. v Dolenji Vasi; 3. v Laščah; 4. v Škočianu; 5. na Robu; 6. obisk podružnic dobrepoljskih; 7. v Dobrepoljah; 8. v Strugah. V nedeljo 16. junija bo posvečevanje župne cerkve v Št. Vidu pri Ljubljani.

Ljubljanski trgovci proti letnim semnjem. 33 ljubljanskih trgovcev se poteza, naj se omeji pet ljubljanskih sedem dni trajajočih semnje. V svoji vlogi povdarjajo, da so letni semnji konkurenca trgovcem, ker kmetje raje kupujejo na semnju, nego v prodajnicah. Trgovska in obrtna zbornica je sklenila priporočati, naj se letni semnji skrajšajo od sedem dni na jeden dan. — Trgovci so podpirali svojo prošnjo zlasti s tem, da je treba omejiti konkurenco tujih kramarjev, zlasti židov, ki ob teh dneh prosto prodajajo slabo in obležano blago po hotelih, po hišah in po »štantih«, ter s tem oškodujejo trgovce in kupovalce. Zato pa ne plačujejo davka in odnese mnogo denarja iz mesta.

Misijon v Ljubljani se je na praznik Marijinega Oznanenja popoldne zaključil po vseh ljubljanskih župnijah obenem z veličastnimi procesijami. Hiše so bile razsvetljene in dolge vrste spovednikov so se med zvonjenjem in petjem z gorečimi svečami premikale po ulicah v znamenje, da se ne bojé svoje vere javno pokazati. Med misijonom je bilo v natlačeno polnih cerkvah videti poleg priprostih ljudi tudi mnogo izobražencev — seveda takih, katerim »Narod« še ni zmešal pameti. — Misijon se je po posameznih župnijah vršil takole: V stolni cerkvi so vodili sv. misijon oo. jezuitje Emilij Volbert, Karol Pfistermeister in Karol Zehngruber. Udeležba je bila velika, zlasti zvečer. Proti koncu je bila ve-

lika šenklaška cerkev polna do zadnjega kotička. Sklepno procesijo je ob nenavadno veliki udeležbi zlasti gospé in gospodičen vodil sam presvetli knezoškof. Sv. zakramente je prejelo do 4000 ljudi. — Misijon pri frančiškanih so vodili: P. Kasijan Zemljak, P. Avrelij Knafelj in P. Matevž Vidmar iz reda sv. Frančiška. Udeležba velikanska. Spovedovalo je 12 patrov. Obhajancev je bilo 8000, eno jutro je bilo pri obhajilni mizi naenkrat 1200 moških. Bati se je le, da niso mogli še vsi opraviti, ker je bilo za tolik pritisk še premalo spovednikov. Veličasten je bil sklep in procesija, katero je vodil preč. P. provincijal Konstantin Luser. — Pri sv. Jakobu so vodili misijon oo. Doljak, osivel starček in »svečni misijonar«, kot ga je po pravici imenoval g. župnik, Verhovec, Žužek in Kunstelj. Izpovedovalo je vse dni csem izpovednikov od ranega jutra do poznega večera. Dasi so zadnje dni izpovedovali do pol enajstih zvečer, vendar mnogo ljudi ni moglo priti na vrsto. Obhajanih je bilo blizo 6000 ljudi. — Misijona pri sv. Petru v Ljubljani udeležili so se župljani v neverjetno velikem številu. Vodili so ga oo. frančiškani Salezij Vodošek, Klement Grampovčan in Avguštin Čampa. Govori so bili tako obiskani, da je cerkev bila popolnoma natlačena in mnogi morali so zunaj ostati. Veselo je bilo, da so se misijona udeleževali z ginljivo vneto možki. Pretresti je moralo vsakega skupno obhajilo mož in mladeničev. Obhajancev vseh je bilo čez 6500. Procesije so se udeležili možje z gorečimi svečami in vršila se je ob najlepšem vremenu. — Spovedovalo je 10 spovednikov, ki so imeli mnogo posla od 4 zjutraj do 9 ure zvečer. — V Trnovem so vodili misijon oo. frančiškani in sicer o. Angelik, oče Engelbert in o. Salvator. Udeležba pri procesiji je bila ogromna. Posebno veliko jih je spremljevalo Najsvetejše z gorečimi svečami. Ravno tako obilna je bila udeležba pri govorih in pri spovednici. Obhajancev je bilo, kakor je slišati, okoli 3000.

V Trebnjem je dne 13. sušca umrl v Brezi v 80. letu svoje starosti Anton Urbančič iz Igljenka. Bil je obče spoštovan krščanski mož stare poštene korenine. Priporoča se vsem znancem, posebno bivšim g. trebanjskim duhovnikom v molitev.

Za bratoljubje. — Povest za slovensko ljudstvo. Spisal Janko I. Drameljski. Tiskal D. Hribar v Celju. — Cena 70 vinarjev, s pošto 80 vinarjev. Dobi se pri pisatelju (Janko Iskra v Dramji) in pri D. Hribarju v Celju. Knjiga se prijetno bere in jo vsem prijateljem poštenega berila priporočamo.

Dopisi.

Iz tržiške fare. Dolgo časa prebiramo nekateri vrlega »Domoljuba«, a ne spominjamo se, da bi bil že prinesel kak dopis iz naše obširne fare, zato hočemo letos v tem oziru malo skrbnejši biti.

Državnozbornske volitve so že zdavnaj končane, a vendar jih moramo nekoliko omeniti. Hvalo Bogu, v vseh treh občinah smo zmagali sijajno. Nismo pričakovali, da bodo tudi v trgu samem liberalci tako sramotno poraženi. Dobili so v V. kuriji le 54, a naši 141 glasov. Tudi v III. kuriji smo lepo zmagali. Šuman je dobil 30 glasov večine. Nič ni pomagal sodček pive, katero je plačal Ferjančič v gostilni pri Pernetu. Liberalci so se ravnali po znani narodni pesmi: »pivo so ven spili — Ferjančiča pa na cedil' pustili.«

Prav dobro so se obnesli — možje iz šentanske in Sv. Katarinske občine. Med prvimi je le eden napravil »skazo« in dal svoj glas učitelju Jelencu. Pri sv. Katarini pa so obakrat volili možje enoglasno naša kandidata dr. Šušteršiča in Pogačnika. Vzrok temu navdušenju je bil podel napad znanega dopisnika v »Slov Narodu«, ki je imenoval naše vrle možje z županoma vred »analfabete« in pa lažnivo poročilo o volivnem shodu v Lomu, kjer so bili možje »sladko ginjeni« od pijače, katero je baje plačal kapelan Potokar. V resnici pa se je shod vršil v neki privatni hiši in o pijači ni bilo ne duha ne sluha. — No, možje so dobro odgovorili na te laži z volivnimi listki. — Liberalci pa so uvideli, da ni prostora liberalizmu med našimi ljudmi, ki so iz srca vdani svojim dušnim pastirjem in ne verujejo raznim krivim prerokom, ki oznanjujejo svoj evangelij po gostilnah.

Da niso naši možje analfabeti (t. j. da znajo brati) kaže to, da so malodane vsi vpisani v družbo sv. Mohorja. Tudi nad 70 »Domoljubov« prihaja v našo faro. Letos smo obogateli za več »Rodoljubov«, ki se prav pridno prebirajo in razširjajo med delavci v predilnici. Tu je zaslomba pogubnemu liberalizmu. Dan na dan se slišijo tu razne zabavljičice na duhovnike in sv. vero. Zlasti nekateri so mojstri v obrekovanju. Od tukaj prihajajo vsa lažniva poročila v liberalne časopise. Glavni poročevalec je nek »intelligenten« možic, ki rad druge na »korajžo« kliče, sam jo ima pa bore malo.

Na dan volitve v V. kurijo je možic ostal doma. Ima pa nekaj posebnega na sebi ta dopisun. On ima jako bistré orlove oči, s temi je gledal oba volivna shoda pri sv. Ani in sv. Katarini, a videl je ravno vse — narobe. Sv. Jožefa dan je videl v cerkvi svetega Jožefa (akoravno ga ni bilo notri) na prižnici »razvnetega, sladko ginjenega kapelana Jožka«, ko je

udrihal po liberalnih listih in društvih. — Pustimo možičku to veselje, svetujemo mu le, naj previdno gleda, da se ne bo zagledal.

Zadnji čas smo osnovali »hranilnico in posojilnico« za sledeče fare: Tržič, Križ, Kovor in Duplje. 25. marca je začela poslovati. Uradni dan je ob sobotah od 10—12 in za delavce ob nedeljah od 9—10 ure. Posojilnica bo gotovo na svojem mestu. Želeti je le, da se gospodarji pridno oklepajo te prekorsitne naprave. — Obresti od hranilnih vlog so po 4 % in od posojil po 5 %.

Iz Boštanj. Pri nas se snuje Marijina družba za mladeniče in dekleta. Sprejemali se bodo udje od 14—35 leta. Pričakujemo, da se jih oglasi obilno število. Saj ni lepšega pripomočka za pomnožitev krščanskega življenja, kot so ravno Marijine družbe. In tega smo v Boštanju krvavo potrebni. Zato Bog živi Marijino družbo! — Zupanstvu se je odpovedal g. Anton Simeršek. Bil je strog in pravičen mož, res na pravem mestu. Liberalci se že veselje, da posade na županski stol čistega liberalnega bratca. Potem bodo vsaj svoji med svojimi! — Pred kratkim je umrl na pljučnici Jožef Jež iz Okiča v najlepši dobi. Zapustil je ženo in četvero otrok. Naj v miru počiva. — Sploh se pljučnica letos na več krajih oglašča. Ta bolezen je nevarna. Treba je o pravem času dobiti zdravil. Zlasti se je treba varovati kisle pijače. Tako zdravju neugodnih let kot letošnje je malo. Zato naj vsak tembolj pazi na dragoceni zaklad, ki se mu pravi: zdravje!

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. — Odprto pismo uredništvu »Rodoljuba« v Ljubljani. V številki 6. z dne 14./2. vašega lista me pitate »s klerikalcem«. Odkrito povem, da mi tukajšnji klerikalci ljubljanske liberalce veliko zdatneje podpiramo, kakor klerikalce, zato ker smo predobri in ne poznamo tiste mrznje do drugomislečih kakor vi. Povem vam torej v brk: ako ne želite škode svojim, ne kričite zaradi reči, ki krika vredna ni. — Jursinski klerikalec, ki je svoj čas kosec bil, pa sedaj več kosec ni.

Iz Gorjan pri Bledu se nam piše: V nedeljo 17. t. m. vršil se je v šolskem posloplju izredni občni zbor kmetijske podružnice. Gosp. načelnik je, dasiravno še mlad in je še le tri mesece za načelnika, vendar že rešil v teku malega časa precej, da ne račem obilo koristnih reči. Zato je upati najboljših uspehov v kmetijstvu pod njegovim nadzorstvom. Njegov brat dr. Jan pa nam je potem predaval prav poljudno in razumljivo o sadjarstvu: kako se obrezuje, požlahtnuje sadje in dr. Pokazal nam je tudi prav praktično sušilnico za sadje, kjer se na štedilniku v osmih urah do dobrega posuši. Sprejet je bil tudi predlog, da podružnica ustanovi kmetijsko knjižnico. Tako nam je le prehitro minula ta šola,

kjer smo se marsikaj poučili. Kajti po mojem mnenju je to desetkrat boljše za priprostega kmeta, kot če bi cel dan bral, ker tako se mu bolj natanko in umljivo razloži ali praktično pokaže, in tako se marsikak Gorjanec ogreje za to ali ono stvar. Želeti je le, da bi se zopet kmalu zbrali k enakemu pouku.

Iz Hrenovic. — Kakor drugod, tako so tudi pri nas liberalci podivjali. Kar je dobrega in poštenega, to v svoji besnosti napadajo. Zadnji čas so se spravili na našega občespoštovanega gospoda kapelana Adolfa Knola. Liberalci so seveda v velikem strahu za prihodnje deželnozborske volitve. In gospod kapelan je pri zadnjih deželnozborskih volitvah že pokazal, da se ne boji liberalcev; po pravici se torej bojijo, da tudi v prihodnje ne bo držal križem rok. Od tod sovraštvo! Liberalci bi vrlega gospoda radi proč spravili; a mi upamo, da se jim to ne bo zlepa posrečilo. — Liberalne trgovce grize tudi gospodarska zadruga; no seveda, kjer je v nevarnosti liberalna vreča, da bi se skrčila, tam je tako, kot bi stopil kdo psu na rep. Cvilijo in vpijejo, da je groza. Toda le potolažite se: ljudstvu se odpirajo oči. Kmalu bo do dobrega spoznalo, kje je njihov prijatelj in kje njihov sovražnik.

Narodno gospodarstvo.

April.

D r e v j e. Dopolni dela marcijeva. Čas je cepiti, dokler se popki ne odpró. Kadar so že odprti, se cepi za lubad. Na požlahtnjenih divjakih se pod cepičem odkrhavajo poganjki. Na enoletnih požlahtnjencih se puščajo stranski poganjki, da se razvijó do četrtega peresa, nad tem se odščipavajo; ko je steblo dovolj krepko, se ti poganjki odrežejo (jeseni). Preganjajo se gosenice. Zemlja se rahlá in pleve.

T r t a. se mandá; lahko se še sadi. Cepljene korenjake vlagaj v trtnice. Vzgojene trte lahko še sadiš. Poganjke, ki izpod cepiča rijejo, odstranjuj.

V r t. Ograjena zelenika se obreže. Seje se srednji in pozni grah, vse vrste zelja, koleraba kasne vrste, poletna endivijsa, zimski ohrovt, rudeča pesa. Če hočeš špinačo imeti vedno, sejaj jo vsaki teden. Špargeljni se zdaj devljejo na vrte (v loncih že poprej). Kumare in buče pripravi h kaljenju, v ta namen jih sejaj v lončke v prst ali pa v žaganje po 3—4 zrna, potem postavi na gorak prostor; v maju se na prosto presadé. Na gredicah vzgojene sadike se presadé. V tem času trebi, rahljaj, smukaj.

C v e t l i c e. Vrtnice odkrij, obreži. Presadi na prosto klinčke (nageljne). Nasejaj trdnih enoletnih cvetlic; nežnejše v gorko gredo, če presajanje prenesó. Sicer jih sejaj kasneje. Pomladne gredice se napolnijo z vzgojenimi prejšnjo jesen, mačeho, po-

točnico itd. Poleg marcijevih cvetlic so sedaj v cvetju tulipani, narcisi, hijacinti, vijolice, zaspančki (gentiana), peronike, primule. Zadnji čas za sajenje gloksinij, begonij. Zaliva se zjutraj.

Na polju. Pripravi njive za proso, koruzo, fižol. Lucerna in esparzeta se seje, lahko tudi že koruza, zgodni oves se z brano prevleče.

Krščanska vzgoja.

II. Zapovedi božje.

Že ste lahko razvideli, da zapovedi božje so najlepši vzorec, najtemeljitejšo navodilo prave vzgoje. Na dveh kamenitih ploščah je na kratko popisana vsa vzorna vršina, do katere naj bi privedla skrbna vzgoja slehernega vzgojenca. Prva plošča nam pové, kako zvesto in vzorno naj služi Bogu: po veri mu daruje svoj razum, po upanju in ljubezni svoje srce, po gorečem češčenju dušo in telo (1. zap.); v njegovo čast posvečuje svoj jezik (2. zap.) in svoja dela, ker po božji volji opušča to, kar mu prepoveduje 3. zapoved, izvršuje pa, kar mu zapoveduje.

Druga plošča pa nam v kratkih potezah nariše, kako prirčno naj se vede do drugih in kako plemenito naj čisla in varuje vselej in povsod svojo lastno čast; kakor angel bodi v domačem krogu, veselje starišem in sorodnikom in drugim predstojnikom; vsem ljudem, s katerimi mu je občevati, pravičen, prizanesljiv, ljubezniv, postrežljiv; vselej in povsod resničen, odkrit, čist in pošten v mislih, besedah in delih!

Glejte, stariši in vzgojitelji, taki-le bodo vaši otroci, ako jih stanovitno vadite v tem, kako jim je živeti po božjih zapovedih. Pa oglejmo si nekoliko posamič, kako bi se dalo to preimeno delo izvrševati po posameznih zapovedih.

1. Zapoved.

Silno tehtna je vsebina prve božje zapovedi, tako, da je ta zapoved ne le po štetju prva, marveč tudi po svojem predmetu podlaga vsem drugim. Zahteva namreč 1.) tri božje čednosti in 2.) pravo češčenje Boga in njegovih služabnikov.

1. Najprej zahteva prva božja zapoved to, kar že prosimo v očenašu: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!« ko nujno želimo in prosimo, da bi Bog vladal v naših srcih z vero, upanjem in ljubeznijo. In blagor nam, če vladajo v kraljestvu našega srca te tri moči: vera, upanje in ljubezen; potem smo nepremagljivi, naj nas napadajo še tako hudi sovražniki!

a) Koliko vzgojilno moč ima sveta vera! Le ozrite se v prve čase krščanstva. Kako je sveta vera hipoma preuredila jude in pagane, katerikoli so se

je oklenili s celim srcem: krivičniki in skopuhi so postali radodarni miloščinarji, sovražniki morivci, nečistniki so se spremenili v čista in krotka jagnjeta. A isto moč ima še sedaj sv. vera vsepovsod, kjerkoli se ji srce ne zapira. Kar je Jezus večkrat rekel po čudežnem ozdravljenju: »Tvoja vera ti je pomagala*, tako lahko rečemo vsakemu poštenjaku, kjerkoli ga vidimo, naj je že nedolžen ali pa spokornik: Tvoja vera ti je pomagala, da si mogel ostati tako dober in nedolžen v sredi zlobnega in izprijenega sveta; ali pa: tvoja vera ti je pomagala, da si se tako junaško spreobrnil in temeljito poboljšal. Nikar mi ne ugovarjaj, češ: saj so tudi med katoličani hudobni ljudje, saj morajo tudi katoličane zapirati v ječe in še katerega obsoditi celó na smrt. To je, žal, res; a ne zato, ker je bil katoličan, marveč zato, ker mu je ogenj sv. vere ugasnil v srcu; zato je hudobnež, ker mu vera ni mogla pomagati, ker se ni zmenil zanjo. Le ona vera, ki je vkoreninjena v srcu in je živa in delavna, pomaga, ne pa ona, ki je zapisana v krstni knjigi, v srcu je že tako pogašena, da ne more nič več vplivati na življenje.

Zatorej, dragi vzgojitelj, neti, neti luč svete vere v srcu ljube mladine. Skrbno pojasnuj od zorne mladosti neprenehoma dalje resnice sv. vere. Prepričaj se, kako se otroci učijo krščanskega nauka v šoli in kako poslušajo besedo božjo v cerkvi ter izpopolnjuj, česar niso prav ali zadostno razumeli. Posebno pri bolj odrasli mladini skrbi, da vselej zvesto posluša pridigo in krščanski nauk v cerkvi. Preskrbi si tudi primernih knjig, v katerih se vzpodbudno razlagajo svete resnice.

Kar pa uči svojega otroka, pridno uporabljaj in obračaj na njegovo življenje. Dajaj mu navodil; kako naj obuja sveto vero, ali v srcu: iz lepote v naravi ga uči spoznavati lepoto, dobrotljivost in modrost božjo; ob raznovrstnih dogodkih ga prepričaj, da vse vlada previdnost božja ter tudi nadloge in težave pošilja nam v prid; pogosto ga opozarjaj na pričujočnost božjo itd; ali pa tudi s primernimi molitvami: sicer obuja vero že s tem, če se lepo prekrižuje, moli pobožno očenaš, apostolsko vero, rožni venec itd; vendar naj se že zgodaj nauči v to svrhu posebno molitvico (tajprej krajšo, potlej daljšo) kakor je n. pr. v »Mali zakladnici«, ali pa v »Ali znaš?«

Slednjič je sveta dolžnost krščanskega vzgojitelja, da pri gojencih varuje in čuva vero kot najdražji zaklad. Vera, se mi zdi, je v enakih nevarnostih kakor nedolžnost, posebno v sedanjih dneh. Torej naj se rabijo tudi enaki pomočki za ohranjenje svete vere, kakor za ohranjenje čistosti. Ti pomočki se dajo na kratko izraziti s Kristusovo besedo: »Čujte in molite!« Nikdar ne puščaj

otrok v družbo brezbožnih, slabovernih ljudi, kateri imajo navado, govoriti zoper Boga, zoper svete reči. Nikdar ne trpi v svoji hiši protiverskih knjig in častnikov; zapirati take knjige pred otroki je težavno, pa tudi večkrat neuspešno varstvo, ker pri otrokih močno odločuje zgled. Posebno pa se vera vtrjuje po molitvi in lepem življenju: redno torej opravljaj z otroci vsakdanje molitve in trudi se, da jih ohraniš v nedolžnosti, zakaj ne morem si misliti človeka, ki veliko in lepo moli ter živi v čistosti in nedolžnosti, da bi iz srca ne ljubil svoje vere! Nobena reč pa tako ne slabi sv. vere kakor slabo, posebno nečisto življenje.

b) Silno veliko vzgojilno moč ima tudi krščansko upanje. Le pomislite, koliko moč ima upanje že pri posvetojih podjetjih, zemeljskih naporih; saj bi v kratkem prenehalo vse delovanje, ko bi ljudje ne pričakovali od svojega dela kakega uspeha, dobička, ko bi ne imeli — upanja. Ako ima pa upanje že v svetnem delovanju toliko moč, kaj naj rečem še le o krščanskem upanju, ki pričakuje plačilo neizmerno veliko, veselje neskončno dolgo! Saj v krščanskem upanju so zajemali svojo neupogljivo moč največji junaki sv. katoliške cerkve. Zato so sveti mučenci tako veselo hiteli na morišče, ker so za kratko trpljenje pričakovali večno, neizmerno veselje. Sv. Arkadija, da imenujem izmed milijonov le enega — so neusmiljeno mučili: ude so mu pošagoma odsekavali in rezali. Bil je še živ in gledal svoje odsekane ude poleg sebe; a ves utolažen je vzdiknil: »z Bogom, dragi moji udje, tamkaj se zopet vidimo!« Saj je tudi Jezus, največji pedagog (vzgojitelj), gostokrat opominjal svoje učence k vztrajnosti s tem, da jih je opozarjal na veliko plačilo, katero jih čaka v nebesih.

Krščanski vzgojitelj, pridno oskrbljaj tudi prekrasno cvetko — sveto upanje v otroškem srcu. V sreči in veselju ga spominjaj na to, da največje zemeljsko veselje se niti primerjati ne dá nebeskemu veselju; v žalosti in trpljenju ga tolaži s tem, da tako hitro mine vse zemeljsko trpljenje in da potlej zažari brezmejno veselje vsem pravičnim; kadar ga priganjaš k pridnosti in vztrajnosti, ne obetaj mu tolikanj časnega plačila, marveč stavi mu pred oči večno plačilo v nebesih. Katekizem pa pravi, da se krščanskega upanja še posebno vadimo z molitvijo. Molitev bodi torej tudi vsakdanja otroška hrana v tvoji hiši. — Nauk o krščanskem upanju je treba tem bolj zatrjevati in ponavljati, ker se v sedanjem času tako zelo množi število onih, ki iščejo le na tem svetu plačila in sreče.

c) Največja vzgojilna moč pa prihaja iz trojnega studenca svete ljubezni do Boga, do bližnjika, do samega sebe. Kar se je dosedaj zgodilo v

resnici velikanskega, ki je stalne vrednosti, ima tukaj svoj vir. Imenuj svetnika katerogakoli, pa se vprašaj: zakaj je bil tako blaga, dobra duša? zakaj je toliko deloval za slavo božjo in v blagor človeštva? zakaj se je toliko trudil za lastno posvečenje? Odgovoriti boš moral: Le zato, ker je nad vse ljubil Boga ter zavoljo Boga istinito ljubil svojega bližnjika in samega sebe.

In če me vprašaš, kaj ti je storiti, da bodo izvrstni tudi tvoji otroci? ti tudi ne vem dati boljšega odgovora: Izvrstno bodo, ako jih naučiš, da bodo v resnici ljubili Boga, zavoljo Boga črtili greh, ljubili pa čednost.

Torej, kar moč, pridno zajemaj tudi iz tega bogatega studenca in v nemaj ogenj svete ljubezni v srcih svojih gojencev, oni ogenj, o katerem je rekel Jezus: »Glej, ogenj sem prišel prineset na svet, in kaj hočem drugega, kakor da gori!«. — Ob vsaki ugodni priložnosti prepričaj otroka: kako neizmerno je Bog dober do nas! Kakor zlata nitka naj prepleta vse tvoje vzgojno učenje: Bog nas neskončno ljubi! Večkrat naštevaj svojemu otroku dobrote, katere je že prejel od ljubega Boga in katere prejema dan na dan in katere so mu obljubljene v večnosti. Po tej poti se mu bo vzbujala detinska hvaležnost in s hvaležnostjo ljubezen do Boga.

Da, izmed vseh tvojih naukov bodi največkrat na vrsti: »Ljubimo Boga, ker nas je on poprej ljubil!« pa ne samo z besedo, marveč v dejanju, izpolnjujoč njegovo sveto voljo.

Največ pa bo pomagalo, če bodo otroci gledali v tvojem zgledu kakor v ogledalu, da res ljubiš Boga, iz vsega srca in vseh močij. (Konec prih.)

Tržne cene v Ljubljani.

od dné 24. marca do dné 30. marca.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	30	Pšenična m. 100 kg.	27	70
» » II. » »	1	8	Koruzna » » »	16	60
» » III. » »	96		Ajdova » » »	27	80
Telečje meso » »	1	32	Fizol, liter . . .	—	29
Praščje » sveže » »	1	60	Grab, »	—	20
» » prek. » »	1	60	Leča, »	—	—
Kostrunovo meso » »	—	80	Kaša, »	—	20
Maslo » » »	2	20	Ričet, »	—	20
Surovo maslo » »	2	20	Pšenica » 100 kg	16	60
Mast praščja » »	1	36	Rž » » » » »	14	60
Slanina sveža » »	1	32	Ječmen » » » » »	14	60
» » prekajena » »	1	40	Oves » » » » »	14	40
Salo » » » » »	1	32	Ajda » » » » »	13	40
Jajce, jedno » » »	—	6	Proso, belo, » » »	16	80
Mleko, liter » » »	—	20	» » navadno » » »	14	—
Smetana liter » » »	—	80	Koruzna » » » » »	13	—
Med » » » » » » »	—	80	Krompir » » » » »	5	20
Krompir » » » » »	—	5	Drva, trda, seženj	8	—
Piščanec » » » » »	1	95	» » mehka, » » »	5	—
Golob » » » » » » »	—	50	Seno, 100 kg » » »	4	40
Raca » » » » » » »	—	—	Slama, » » » » »	4	40
Gos » » » » » » » »	—	—	Stelja, » » » » »	—	—

Loterijske srečke.

Dunaj,	30. marca	58	73	47	15	54
Gradec,	30. marca	33	31	87	68	22
Line,	23. marca	14	58	60	72	17
Trst,	23. marca	87	86	84	42	30

← Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 18. aprila 1901 zvečer. →

A. Sušnik, 329 2-1

Ljubljana, Zaloška cesta št. 15

Priporoča svojo zalogo

specerijskega blaga

moke, žganja, železa, železnine, cementa, fraverz, kuhinjske posode, kakor vse v to stroko spadajoče predmete.

— Dobro in ceno. —

311 **Pozor!** (3-3)

Šunke s kožo in brez kože kilo 85 kr., brez kosti 90 kr.; suho meso in špeh 70 kr.; salamo 80 kr. kg; kranjsko klobase, velike po 18 kr. ena, po postnem postelju pošilja

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Takoj na prodaj je v bližini mesta Kamnika, po jako nizki ceni in zelo ugodnimi pogoji, radi družinskih razmer, lepo, v ravnini stoječe arondirano 324 (2-2)

kmetijsko posestvo. ↓

Več o tem pove iz prijaznosti gospod Matija Jeraj, posestnik in župan v Podgorju poleg Kamnika.

Za zasebnike in vsako obrt pripravna 308 3-1

hiša se prodaja v Škofji Loki.

Pogoji izvedo se pri lastnici Mariji Dolinar ravnotam št. 83

Hiša na prodaj

v dobrem stanu, 15 mernikov posetve, vse doma, z velikim vrtom, pripravno za vsako obrt, tudi prodajalno. Več pove Jože Kordež, vas Moše p. Smednik. 331 1-1

Za kleparski obrt se sprejme takoj 319 (2-2)

učenec

v Škofjiloki pri Ivan Kavoiču, kleparju.

Krasne novosti

za

pomladanske in letne obleke

za ženske in moške, istotako volnene, moheraste, svilnate rute, pinte (šerpe), priporoča domača trgovina 328 5-1

Češnik & Milavec

Špitalske ulice, Ljubljana, — Lingerjeve ulice,

po naj nižji ceni.

Kwizdov korneuburški živino - redilni prašek

je dietetično sredstvo za konje, govedi in ovce. Že 50 let se rabi v premnogih hlevih, ako živali nočejo jesti, če slabo prebavajo in za zboljšanje in namnoženje mleka pri kravah. Cena: jedra škata 1 K 40 h, pol škata 70 h. Pristno je samo z gori označeno varstveno znamko ter je dobiti po vseh lekarnah in prodajnicah dišav. Glavna zaloga: II.

Franc Jan. Kwizda,

c. kr. avstr.-ogr., kr. rumun. in knj. bulgar. dvorni založnik
okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Plaćujem najvišje cene.

Zmešane in rezane lase

kupujem in plačam najvišje cene, vedno bolje in višje, kakor kateri drugi kupec. — Kupujem vsako količino od 2 kilo naprej. Za vsako pošiljatev odpošljem takoj denar, da ga pošiljavec brez vsacega zadržka takoj sprejme. 118 12-8

Opozorjam nabiralce las na mojo adresu

Aleksander Gjud, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Za rezane in zmešane lase.

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani, Sv. Petra in Resljeva cesta.

Čudovito ceno! Nikjer ceneje!

Strapac-obleka za gospode . . .	gid. 8 do 10
Moderna obleka » » . . .	» 11 » 13
Kamgarn-obleka » » . . .	» 13 » 16
Angleška obleka » » . . .	» 14 » 20
Površnik iz sukna . . .	» 9
Površnik iz chawiota, črn in rujav . . .	» 13
Površnik fin. svitel . . .	» 14 » 16
Ulster, modni chawiot . . .	» 11 » 14
Havelok, nepremočljiv . . .	» 5 » 7
Dečja obleka, mornarska . . .	» 3

v „Angleškem skladišču oblek“,
Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Največja izbira konfekcije za dame
zadnje novosti.

332 1-1 Z odličnim spoštovanjem

Oroslav Bernatović.

Na debelo Trgovina z železnino Na drobno

Andr. Druškoviča naslednik

““““ VAL. GOLOB

Mestni trg 10 Ljubljana Mestni trg 10

priporoča svojo veliko zalogo poljedelskega in kuhinjskega orodja tehtnice pluge, kose, štajerske železo, kovanih in jeklenih šin in nepremočljive plakte za vozove, mnogovrstno kovanje za stavbe, portland- in roman-cementa, štukadoršine, traverze in sploh vse v to stroko spadajoče predmete ceneje, kakor povsod drugje, pri pošteni in točni postrežbi. 305 (20-3)

Velika izbira nagrobnih križev.

Otvoritev gostilne!

Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem otvoril gostilno v Grumnikovi hiši, poleg lekarne Piccoli, Dunajska cesta, pod imenom

gostilna pri Jak. Bevcu.

Postregel bodem p. n. gostom vedno s pristnim istrijskim in dolenskim vinom in svežim Puntigasmkim pivom, kakor tudi z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili po zmerni ceni, tako v gostilni, kakor tudi čez ulico.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Jakob Bevec,

333 1-1

gostilničar.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *
* tinkturo

lekarnarja Piccoli
v Ljubljani
dvornega založnika Nj. Svetosti pa-
peža

kot želodec krepkujoče in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljenje in telesno odprtje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpe na navadnem telesnem zaprtju.

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in 3 več stekleničic. 3